

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

Index Capitvm

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

INDEX CAPITVM LIBRI PRIMI.

CAP. I. *Ostendit libertatem arbitrij esse causam omnium bonorum gratiâ assistente, & eâ absente causam omnium deformitatum, per quaedam exempla & auctoritates Sanctorum.* 1

II. *Docet quid sit conformitas in bono & in malo: quomodo per tria vitia conformantur saeculo. Et per tria dubia ostendit, quàm sit periculosum intrare Religionem deformatam.* 12

III. *Quòd forma saeculi est omni luto immundior, sicuti & ipsa peccata, ratione multiplici.* 23

IV. *Recenset xv. argumenta deformatorem Clericorum & Religiosorum, quibus se tuetur, ne à forma saeculi recedant. Et primum soluit argumentum, nempe obiicientium complexionis debilitatem; ostendens contrarium.* 30

V. *Soluit quam obiiciunt compertam consuetudinem; ostenditq; quando contra statuta Monastica excuset, & quando non.* 39

VI. *Soluit quando obiiciunt Prelatorum peccata; & declarat quòd propterea refor-*

INDEX CAPITVM.

- reformationi eorum actiua nullus resistere debet. 48
- VII. Quando obiiciunt reformationem esse nouitatem & singularitatem; ostendit, quæ sit bona nouitas & singularitas, & quæ sit mala. 51
- VIII. Quando obiiciunt esse expectandum cum reformatione vsque ad generalem reformationem Ecclesiæ, ostendit quòd hoc sit callidè reformationem refugere. 57
- IX. Soluit quando obiiciunt reformare esse Ordinem diuidere, & notam personarum in eo ponere; declaratq; contrarium, scilicet, quòd hoc sit Ordinem vnire, & edificare. 61
- X. Cùm se iactant viuere, vt patres eorum, distinguit de bonis & malis patribus; & admonet ne temerariè iudicet quis de locis deformatis. 65
- XI. Cùm obiiciant dispensationem eis factam; docet vbi, quando, & in quibus, & qualiter possit fieri dispensatio, & quando non. Et mouentur tria dubia de proprietariis monachis. 71
- XII. Cùm causantur necessaria in victu se nō habere, tradit, quomodo tunc fieri debet: & quanta confidentia sit habenda in Deo de temporalibus administrandis. 83
- XIII. Cùm obiiciant status nobilitatem vel digni-

INDEX CAPITVM.

dignitatem; manifestatur, quòd propter-
eà acriùs & ampliùs reformationi debe-
rent insistere. 90

XIV. Quando timent sequi in diuino of-
ficio, vel seruitio, personarum paucita-
tem; declarat contrarium, & quomodo hoc
non sit timendum. Et quòd obsequia ma-
lorum, modicum; bonorum verò, multum
Deo placent. 94

XV. Quando conqueruntur ad reforma-
tionem sequi pacis perturbationem, do-
cet quòd duplex est pax & discordia,
& quando scandalum sit timendum, &
quando non. 99

XVI. Quando arguunt sequi lapsum grauio-
rè, & apostasiam, vel huiusmodi; ostendit
quòd propter talia non semper reforma-
tio per Prælatos prætermitti debeat. 105

XVII. Quando ostendere nituntur, quòd ex
laxa vita maiora sequuntur bona, quàm
ex reformatione; manifestatur multipli-
citer contrarium, & quanta mala sequun-
tur in deformatis locis, ex sumptibus in
ædificiis, picturis, & huiusmodi. 111

XVIII. Quando obiiciunt modum proce-
dendi in reformatione ineptum; pandi-
tur quanta calliditate se palliare consue-
nerunt vitiosi & hypocritæ: sicut faciunt
Behemoth, lamia, draco, & ericius.

LI-

LIBRI SECVNDI.

- C**AP. I. Proponit tria dubia, & primum soluit, scilicet quid sit forma seu pulchritudo, & quotuplex sit; nempe in natura, in gratia, & in moribus. 123
- II. Respondet ad secundum dubium. Quid sit reformare, definit. Quomodo quilibet Ordo quasi ex materia componatur & forma. Quantus decor sit in reformato monasterio; & è contrà, quanta turpitudine in deformato. 131
- III. Mouet triplex dubium: & primum soluit, docendo quid sit status Religionis; unde Religio dicatur; & quomodo tria substantialia Ordinis contrariantur tribus vitiis principalibus. 138
- IV. Ostendit ex quinque causis, quàm sit difficile reformare; & duas primas declarat: tum scilicet quia magni vix hoc obtinuerunt, vt Christus in suo monasterio, Esdras in templo, & Patres quorundam Ordinum; tum quia Religiosi lapsi deteriores aliis fiunt. 142
- V. Declarat residuas causas difficultatis reformandi; videlicet, quia mali hoc multipliciter impediunt; quia consuetudo & natura corrupta tendunt in contrarium; & quia astuti homines acutissima argumen-

INDEX CAPITVM.

- menta formant in contrarium. 151
- VI. Incipit reformatorebus septem reformationis utilitates ostēdere, & duas primas declarat; nempe quòd talis iuuat Ecclesiam multipliciter, & equipollet adificationi noui monasterij. 157
- VII. Deducit tertiam & quartam utilitatem: quomodo videlicet auget reformati accidentale premium; & quòd satisfacit intentioni fundatorum & offerentiū. 165
- VIII. Ostendit residuas tres utilitates: videlicet, quòd ibi procuratur cōuersio peccatorum: quòd subuenitur in peccata ruituris; & quia reformatibus patroni Religiosorū primitiui sunt fauorabiles. 172
- IX. Declarat vnde proueniat, quòd communiter omnes in Ecclesia clamant reformationem debere fieri; & tamen ferè nullus quando reformari incipit, est voluntarius. & quinque causa assignantur: scilicet, incōsideratio arduitatis negotij, modica dilectio sui, fictio boni desiderij, ignorantia defectus proprij, & timor inordinati desiderij. 180
- X. Procedit ad preparatoria reformationis: & sunt septem, quæ ante reformationis introductionem disponi debent. Primum est, ut viri habeantur pro loco idonei, qui maneant; & illud declarat per naturalia,

*** 2

arti-

INDEX CAPITVM.

- artificialia, & per dicta Theologica. 189
- XI. Declarat secundum & tertium preparatorium reformationis: tum scilicet, ut reformatores sint negotio congrui, aliàs visitatores multa mala faciunt; tum ut consensus habeatur Clericorum aliquorum, præsertim Episcopi, quia tales impediendo sunt pessimi. 194
- XII. Deducit quartum & quintum preparatorium: scilicet, ut potestas habeatur secularis brachij, & ut provideatur pro fratribus humano victui. 202
- XIII. Deducit duo ultima preparatoria; videlicet, ut inuoluntarijs sæpè seminetur verbum Dei, & ut in puniendo reos non parcatur excessui. 210
- XIV. Proponit duos modos reformandi; scilicet generalem & specialem. Et circa generalem tria dubia mouet. Primum, an aliqua lapsa Religio possit simul tota reformari: & illud determinat quòd non, per multa illud probando. 216
- XV. Mouet secundum dubium, an melius sit reformationem laxè vel rigide incipere. Et mouet argumenta, pro utraque parte contradictionis, distinguens finaliter, & ostendès per quinque exempla, quòd quilibet lex in obseruando tepescit, nisi reformatio fiat in ea. 224
- XVI.

INDEX CAPITVM.

- XVI. Determinat tertium dubium, & ostendit quot fuerint, & sint radices lapsuum in diuersis Ordinibus, nempe sedecim. Et primas quinque declarat: quæ sunt malorum prælatio, correctionis omiſſio, officialium multiplicatio, larga dispensatio, & inobedientium rebellio. 232
- XVII. Declarat quinque alias radices: quæ sunt, temporalium priuata appropriatio, incauta cum extraneis conuersatio, studij religiosi omiſſio, ineptorum ad officia promotio, & minimorum debitorum inconsideratio. 237
- XVIII. Declarat tres alias radices: quæ sunt, locorum nimia multiplicatio, feminarum incauta adhesio, & bonorum virorum perditio. 244
- XIX. Declarat duas alias radices: quæ sunt, diuitiarum improporcionata augmentatio, & bellorum ac tyrannorum oppressio. 250
- XX. Pandit decimam sextam & ultimam radicem: quæ est parochiarum plurium incorporatio, & elicit sedecim remedia contra lapsum Religionis. 254
- XXI. Dat specialem modum reformandi per septem monitiones: quas animaduertere iubet, quarum tres declarat; quæ sunt, ut eligatur locus ubi verisimiliter reformatio citius inducatur, ut per principalia

**** 3 pro-

INDEX CAPITVM.

professionis inchoetur, & vt officia Con-
uentus per bonos administrantur. 257

XXII. Declarat residuas alias quatuor, vi-
delicet, vt turbatores reformationis com-
pescantur, vt confessores boni instituan-
tur, excessus etiam parui cum discretione
puniantur; & vt radices, per quas Ordo
lapsus est, caueantur. 263

LIBRI TERTII.

CAP. I. Proponit nouem Religionis fru-
ctus, eosq; declarat: & sunt isti, quod
sit abundans pauperi, mediocri sufficiens,
tolerabilis diuiti, infirmis larga, delicatis
compatiens, fortioribus moderata, pœni-
tentibus misericors, peruersis seuera, &
bonis optima. 270

II. Proponit alios duodecim fructus ingres-
sus Religionis, & sex declarat; qui sunt,
matrimonij non consummati solutio, à
debito pecuniario exemptio, à voto quo-
cumque absolutio, in defectibus facilior
dispensatio, & macula ingratitude seu
infamie abolitio. 279

III. Declarat residuos sex fructus: qui
sunt; iuramenti præstiti deobligatio, he-
reditatis perditæ recuperatio, immunita-
tis clericalis adeptio, defectuosè natorum
legitimatio, priuilegij specialis collatio,
&

INDEX CAPITVM.

- & honorū spiritualium participatio. 287
- III. Recenset alios fructus Religionem intrantis, qui sunt duodecim. Primum declarat, qui est vocationis diuinae certificatio. Vbi notantur vocationum & instinctuum multiplices differentiae. 297
- V. Deducit secundum fructum, qui est veneni charitatis abiectio. Et ostendit quod charitatis triplex sit venenum, quod Religio docet euomere; nempe superbia, auaritia, & luxuria. 305
- VI. Declarat tertium fructum, qui est ad victimam perfecta dispositio. Vbi docetur, quomodo homo ad modum hostiae veteris Testamenti, per septem, se Deo sacrificare debet. 311
- VII. Manifestat IV. fructum, qui est, holocausti veri oblatio. Vbi docetur, quomodo totaliter se Deo per Religionis ingressum immolet per tria substantialia Ordinis. 321
- VIII. Ostendit quintum fructum, qui est vitae Christi conformatio, potissime in duodecim quae Christus passus est pro nobis; quae Religiosus, imitando Christum, pati debet. 327
- IX. Manifestat sextum fructum, qui est plena peccati remissio, & à purgatorio pro tunc absolutio, si ita decederet. Et ostenditur quomodo Religiosus moriatur mundo. 343
- X. Dedu-

INDEX CAPITVM.

- X. Deducit septimum fructum, qui est philosophiae suprema professio. Et ostenditur quod Religio sit vera philosophia. 351
- XI. Ostendit octauum fructum, qui est spiritus ad Deum facilior erectio à mundo vano: qui assimilatur visco, Aegypto, puteo foetenti, & obsessae ciuitati. 357
- XII. Ostendit nonum fructum, qui est, in dubijs tutior ambulatio. Vbi traditur, quomodo in dubijs obediri debeat; & quod ingressus Religionis libro vitae ascribat. 364
- XIII. Declarat decimum fructum, qui est operum per vota melioratio. Vbi ostenditur, quod idem factum per laicum & monasticum, est monacho magis meritorium, etiamsi inuitus faciat. 371
- XIIII. Manifestat undecimum fructum, qui est peccati commisi minoratio. Vbi ostenditur, quod, tribus casibus exceptis, idem peccatum per Religiosum & per saecularem commissum, Religioso quoad plura est tolerabilius. 377
- XV. Concludit duodecimum fructum, qui est iudiciaria potestas. Vbi ostenditur quomodo in extremo iudicio multi iudicare dicuntur, sed Religiosi perfecti perfectius alijs. 386

IOAN.